

CATALUNYA SOCIAL

Òrgan d'ACCIÓ SOCIAL POPULAR

Any XIII. Núm. 686

Un any, 12 ptes. — Núm. solt, 25 cts.

3 novembre 1934

PUBLICACIÓ
SETMANAL

Redacció i Administració
Carrer del Pi, 12, primer

Telèfon 21160
BARCELONA

EDITORIAL

Escola i Sindicat

Ha passat la revolta i han quedat les ferides produïdes per ella en el cos social. Ara les autoritats han d'actuar en la tristíssima comesa de cercar responsabilitats de tota mena i els tribunals han de procedir, amb serenitat i esperit tranquil, a escatir culpes i imposar sancions. Sense oblidar, per una banda, que la justícia és necessària en la societat car, apart d'ésser una gran virtut, és la seva mateixa defensa; però tenint present que al costat de la justícia no es pot oblidar mai la nota de la caritat, sobretot envers els esperits incults que s'han deixat arrossegar per dirigents sense consciència.

Però ens equivocariem si creïem que amb penes i sancions es poden traçar camins per a l'esdevenidor de la nostra societat. Naturalment que les sancions són necessàries, com és necessària la força pública pel compliment del deure. Són tants els esperits obcecats i conduïts pel mal que mai la força material no podrà ésser un element absent ni sobrer en la societat. Però ¿no és veritat que el primer problema que actualment se'ns planteja es el d'espiritualitzar el poble en sentit cristià i cercar els viaransys de la justícia social fora dels quals tot remei resultaria inútil? Que no es pugui dir mai que el poble resta abandonat pels qui, trobant-se en posicions més altes, tenen el deure d'educar, fer el bé i, sobretot, tractar amb justícia els seus germans. Les inhibicions en aquesta matèria ens han portat molts mals i ens haurien de portar la ruïna total de la societat si continuaven. Cal que cadascú pensi que viu tant per als altres como per a si mateix, ja que el precepte evangèlic es el d'estimar Déu i el proïsme com a nosaltres mateixos. I són legions els que encara avui, dins una societat cristiana, viuen en un estat de misèria, espiritual i material, immerescuda, segons frase solemne de Lleó XIII en la "Rerum novarum".

I ¿quins poden ésser els camins de la nostra justícia i de la caritat envers els nostres germans? Són molts, és clar; però en el sentit social ens atreviríem nosaltres a sintetitzar-los en aquests dos: escola i associació professional.

La lluita per a l'escola catòlica és una lluita urgent, sobretot davant el laïcisme de l'Estat i les seves escoles oficials. No ens cansarem de predicar-ho, ja que una generació formada en el laïcisme escolar ens hauria de portar a la subversió de totes les valors cristianes de la societat actual. Que al costat de cada parròquia es basteixi la corresponent escola catòlica i que els dedicats a l'ensenyament siguin cada dia més catòlics i mirin més de cara al poble: heus ací tot un programa, sintetitzat en termes ben breus.

Però ens cal, a més, fomentar la justícia social. Si totes les classes socials s'uneixen per a la defensa dels seus drets i per a un major benestar ¿com podríem desconèixer el dret de la defensa dels qui majorment ho necessiten? L'associacionisme professional és un dret i un deure dels més humils; i per evitar que aquest associacionisme sigui aprofitat pels enemics de la societat per conduir les associacions per camins equivocats i anti-socials, intervinguem nosaltres — no pas d'una manera directa, però — en facilitar les associacions professionals a germans nostres que ho necessitin mitjançant les institucions del sindicalisme cristià, campanya que ha estat començada a hores d'ara a tot Espanya i que a casa nostra també es troba ben disposada i preparada. Són algunes les associacions obreres que, existents ara, poden en aquest moment trobar el màxim de facilitats i desenrotllament, i cal aprofitar-se d'aquesta disposició del moment per arribar a solucions en aquesta qüestió. Res de sindicalisme groc; però associació professional veritable, constituïda pels mateixos obrers i per ells dirigida, cercant sempre l'orientació espiritual on calgui i d'on pugui venir.

Per a aquesta doble campanya, escola i sindicat cristià, les nostres energies estan a la disposició dels dirigents dels respectius moviments que, gràcies a Déu, existeixen ja a casa nostra i només esperen el concurs desinteressat de tots els esperits de bona voluntat.

FANTASIES BÍBLIQUES

Josep, fill de Raquel

PER JORDI ARNAU

IX

LES DESPULLES D'ISRAEL

Els ulls d'Israel que suara miraven els seus fills amb llambregades profètiques s'acaben d'apagar. Josep hi té els dits posats sobre les parpelles per mor de cloure-les.

La boca d'Israel que suara parlava paraules misterioses que no havien d'ésser enteses fins disset centúries més enllà, s'havia tornat muda; però encara estava mig oberta com si li hagués quedat alguna cosa per dir. Josep l'acabarà de tancar piadosament.

Jetur havia sentit i vist les darreres benediccions d'Israel als fills i s'havia dit: "Això és un patriarca; això és un profeta; això és un jutge."

Com a patriarca havia repartit entre els seus fills l'herència que encara no tenia, però que esperava amb tota seguretat. Com a profeta havia dibuixat els trets cabdals de les tribus llurs. Com a jutge havia retret a Rubèn, a Simeó i a Leví els càstigs que caurien sobre llurs pecats. L'escena havia estat imponent, com si parlés per la boca d'Israel el Déu d'Abraham.

Rubèn, el primogènit, no serà gran perquè va profanar el tàlem paternal.

Simeó i Leví, ben bé germans en l'ira i en la crueltat, seran dispersats en les tribus d'Israel. El seu pare no ha tingut part en la seva conducta sanguinària.

A Judà l'adoraran tots els fills i les generacions llurs. Ningú no li prendrà el ceptre fins que vingui de la seva casa l'enviat, l'esperança de les nacions.

Zabulon habitarà la vora del mar fins a Sidon.

Issachar s'ajupirà a la feina com l'ase i per anar a la pau s'avindrà a pagar tributs.

Dan serà com la serpentina que espia el vianant i quan mossegarà les potes del cavall farà caure el cavaller.

Gab rebrà les primeres envestides de l'enemic i el farà recular.

Asser pastarà el pa que ha de fer les delícies dels reis.

Neftali serà com una daina que fuig i tindrà paraules gracioses.

Josep creixerà fins dalt de tot dels murs i tindrà en les seves mans la fortalesa del Senyor i rebrà tota mena de benediccions: sol i pluja, fertilitat de la terra i de les mares. Les benediccions que Israel li dona van més enllà que les que va rebre Jacob d'Isaac i Isaac d'Abraham.

Benjamí serà com un llop agosarat que el matí destruirà la víctima i a la tarda escamparà les despulles.

Rubèn, Simeó i Leví estan girats de cara a la paret com penitents. ¡Pensar que han posat una gota d'amargor a les darreries de la vida del seu pare! Senten, però, que els arriba la benedicció perdonadora. Un a un besen la mà enfredorida del pare; però Josep, veient-lo mort, es va tirar sobre la seva cara i la va omplir de besades i de llàgrimes.

Les despulles de Jacob van ser embalsamades i tot el poble egipci va plorar setanta dies la mort del

pare de Josep, de Josep el salvador d'Egipte, i passats els dies de sol, Josep va dir al Faraó:

— Senyor meu, el meu pare em va dir: "M'estic morint. M'enterraràs a la sepultura que tinc a Canaan prop de la dels meus passats." Si he trobat gràcia en vostra presència, permeteu-me que compleixi el meu jurament.

I li va dir el Faraó:

— Vés i dona sepultura al teu pare tal com li vas jurar.

Josep volgué donar la màxima solemnitat al viatge de les despulles de Jacob a la terra de Canaan, i en compte de projectar el viatge pel camí més curt resolgué travessar el desert de Faran i donar la volta per l'orient del Mar Mort per fer l'entrada per Jericó, camí que anys a venir havien de fer els fills d'Israel en sortir d'Egipte per entrar a la terra de Canaan. En tot aquest curs habitaven pobles amics, fills d'Abraham, i els ismaelites, els madianites, els idumeus, tots ells en pau i amistat amb l'Egipte que per la prudència de Josep els havia ajudat en els anys de fam. El viatge tingué un aire triomfal. Van sortir d'Egipte els fills i nés de Jacob i els acompanyaven en representació del Faraó els oficials de la cort, els governadors de les províncies i tot un seguici de guerrers amb carros de guerra i de transport i cavalls i camells. Durant el viatge s'ajuntaren els prínceps d'Ismael i de Madian i de la Idumea en homenatge al nét d'Abraham a qui havien anat a parlar les millors benediccions del gran patriarca de pobles. No era pas un seguici guerrer, sinó de pau i aliança. En el carro que portava les despulles seia el vell Jetur, el fidel servidor que ni en vida ni en mort volia deixar el darrer senyor de la seva vida d'esclau. Jetur reconeixia en Jacob tota la majestat del seu avi Abraham i amb llàgrimes als ulls i el cor afectat esperava anguniosament l'hora de postrar-se, davant la tomba d'Abraham que venia a ésser per a ell el lloc inent del Déu de la seva família a qui sempre havia adorat, per qui havia deixat la casa dels seus pares quan encara era un minyó i a qui tota la vida havia servit en la persona dels amos que li havia donat la Providència: Putifar, el Faraó, Josep i darrerament Jacob.

Oh! Si ell fos amo de la vida i de la mort! No tornaria pas a la terra de la seva esclavitud, no; sinó que s'ajeuria als peus de la tomba de Jacob i allí deixaria que se li parés el cor i se li acabés la vida. Ell bé voldria tenir la sort d'Eliezer que dormia als peus d'Abraham! Això, però, no estava a la seva mà. Més trista que l'anada a Canaan fóra la tornada. Ara assistia als funerals de Jacob, el seu senyor i amic; la tornada fóra el seu propi funeral per anar a raure sota la terra d'algun llogarret d'Egipte. I quan vindria el dia de l'exode profetitzat per Jacob, quan el Déu d'Abraham treuria els fills d'Israel de les terres d'Egipte i els repartiria la terra de Canaan, els seus ossos, els ossos de Jetur, es tornarien pols en la terra d'esclavitud. Aquests eren els pensaments de Jetur en tots els dies d'aquell viatge funeral. No li esperava altra cosa que llàgrimes a l'anada i llàgrimes a la tornada.

Havien travessat el desert de Faran i havien deixat a l'occident el desert de Zin i el Mar Mort quan portaven vint-i-cinc dies de viatge i arribaven a Alad, a l'orient del Jordà. Els prínceps egipcis reteren els darrers homenatges a les despulles de Jacob i les lamentacions llurs feien exclamar a les altres representacions i a la gent de Canaan que les sentia:

— Es veu que ha estat un gran dol pels egipcis la mort de Jacob.

I Jetur responia:

— Jacob, el meu senyor, era el pare de Josep, el príncep de més valiment prop del Faraó. Jacob, el meu senyor, en vida i en mort ha anat acompanyat del Déu d'Abraham i sobre d'ell i de la seva descendència s'acumulen totes les benediccions del gran patriarca. Ploreu-lo tots vosaltres com ploràreu la mort d'Abraham.

Travessaren el Jordà per Jericó, i feren curta estada prop d'Efrata, a la tomba de Raquel.

Mentre Josep i Benjamí ploraven abraçats, la memòria de la mare, repenjats al mur del monument funerari, es presentà Jetur, qui esperà discretament uns moments. Revinguts els dos germans de l'emoció, Jetur es dirigí a Josep:

— Senyor meu; els vostres germans temerosos m'envien a vós per dir-vos que per la memòria del vostre pare no sepultat encara i per la de la vostra mare que jeu en aquest monument, vulgueu oblidar per sempre la iniquitat que contra vós meditaren.

— Bon Jetur; que vinguin els meus germans.

I tots vingueren a l'ombra de la sepultura de Raquel i, abaixant el cap davant Josep, exclamaren:

— Tots nosaltres som servidors teus.

I els digué Josep:

— Quina por haveu de tenir? Davant la tomba de la meua mare i de les despulles del meu pare us dic de tot cor que no haveu de témer res. Amb mi no us mancarà res ni a vosaltres ni als vostres fills. Si algun dia pensàreu fer-me algun mal, Déu l'ha canviat en bé i m'ha exalçat en profit vostre i de tots els pobles per on hem passat.

Llavors Rubèn, ja nevat de cabells i corbat d'espatlles, digué a Benjamí:

— Germà meu; vulgues bandejar aquesta pedra i cavar la terra de sota fins a dos pams.

Benjamí obeí al primogènit i, treta la terra, trobà com una petita pica de pedra tapada amb una pedra plana. Rubèn es va ajupir, va alçar la tapa i en va treure una bossa de pell amb unes monedes, i amb veu tremolosa va parlar a Josep.

— Josep, germà i senyor nostre; aquí tens el preu de la teua esclavitud i les monedes mateixes que tu portaves. Si l'enveja ens va mal aconsellar, no hi intervingué pas la cobejança de diner. Nosaltres pensàvem si algun dia amb aquest diner podríem operar el teu rescat i desfer la nostra mala obra.

Josep va tirar els braços al coll de Rubèn i li va besar el front i va dir a tots els germans:

— Ja n'hi ha prou d'aquestes coses; ja és temps de caminar cap a Hebron i acabar allí la nostra missió.

I posant-se en moviment, la cavalcada arribà al segon dia de marxa al camp d'Efron, fill de Seor l'Heteu, prop de Mambré, camp que Abraham havia comprat juntament amb la balma que havia de servir per sepultura seva i dels seus. Abraham i Sara, Isaac i Rebeca i Lia l'esposa de Jacob descansaven allí i aviat hi descansaria també Jacob.

COL·LEGIALS

El més extens assortiment
en Impermeables,
Capes, Trinxeres,
Abrics cautxutats estampats

CASA ROSICH

CASA FUNDADA L'ANY 1850

Ronda de Sant Pere, 7 :: Tapineria, 33
Avinguda Porta de l'Angel, 25

Joan BUSQUETS

MESTRE EBENISTA I TAPISSEJER
DECORADOR

**MOBLES I OBJECTES
D'ART I DE FANTASIA**

AGENCIAMENT D'INTERIORS
MODERNS I D'ESTIL

ESTUDI, TALLERS I EXPOSICIÓ:

PASSEIG DE GRÀCIA, 36

TELÈFON 16825

B A R C E L O N A

Carn i socialisme

PER R. RUCABADO

Crónica, aquest setmanari il·lustrat de Madrid, el nom del qual totes les consciències cristianes han de retenir per avorrir-lo, ha publicat uns números dedicats a la tragèdia d'Astúries, rublerts de visions tristes d'enderrocs, barbàrie, ruïnes, lluita i víctimes, i alternant amb aquestes fotografies dramàtiques intercala nuditats femenines, les més provocadores. Com que per dissort les reproduccions gràfiques d'aquell periòdic són perfectes, ja que sempre és sabut que la premsa del mal disposa de mijans més excel·lents que la premsa del bé, molts han comprat els números de *Crónica* per curiositat o documentació, i es troben, barrejada amb la informació tràgica, la fiblada de la serp que sense respectar dolors ni ruïnes, insensible a l'estrall moral i a l'aflicció humana, s'atansa a corrompre els ulls i els cors per vilíssim negoci. Algunes famílies han estat sorpreses per aquest abús, essent així que havien adquirit de bona fe el setmanari. Però ¡en quants altres llocs quedarà l'escorpi de la carn vigilant i ferint en mig de les notes i records de les doloroses jornades! Pels quioscos està exposada la juxtaposició, ben simbòlica, de la carn i de les ruïnes per la Revolució causades. Els números de *Crónica* sempre són exhibits oberts de bat a bat, a les pàgines més escandaloses. No n'hi ha prou de donar cada setmana la nota carnal més ardida i de majors dimensions; a més cada temporada publica un extraordinari i nodrit catàleg d'incitacions sensuals. Aquests dies els números de *Crónica* ordinari i extraordinari fan una muralla a tots els quioscos, i les escenes tètriques de la revolució alternen amb les visions carnals més perverses. La greu malaltia social que la revolució d'Astúries revela (no parlem ara de Catalunya, perquè allí el fenomen social es pot estudiar més deslligat de complicacions polítiques) es revela una vegada més concomitant amb la terrible malaltia moral que corca i podreix la carn del poble.

En un altre setmanari, atapeït dels fets d'Astúries, s'intercalen anuncis de productes industrials oferts amb tots els estímuls de la perversió. Un d'ells, el nom del qual és la quintaessència de l'escàndol, constitueix un cas tan greu de corrupció pública, que en tenim format un expedient i ens n'ocuparem dintre de poc. Per la banda del cinematògraf, jamai el desvergonyiment en les exhibicions i en els anuncis no havia arribat a l'extrem d'aquests dies de la post-revolució. La carn és oferta, ensenyada i passejada amb tots els amaniments industrials. El cinema és una indústria de la carn, universal i poderosa. Els bisbes americans, el Papa, els cardenals ho han dit. Aquí ho havíem dit de tants anys ençà! Que no ens escoltin a nosaltres, es comprèn, però que no escoltin les veus més altes, ja no té excusa. Ho dic per la premsa de dreta que fa el reclam de les pel·lícules més carnals i de moralitat més baixa. Un film superescandalós, *Éxtasis*, omple de visions carnals de gran tamany l'entrada d'un local dels més cèntrics de Barcelona. "*Film audaz. Poema del alma y de la carne*", això se subratlla amb tot cinisme. I amb igual literatura el propaguen diaris conservadors que s'enrogeixen de justa indignació per la barbàrie d'una plebs esbojarrada per les propagandes dissolvents, però esbojarrada també per les propagandes immorals i els

exemples dissolvents. Però ells no enrogeixen d'ajudar a la propaganda i l'exemple de la immoralitat, a la qual, quan és filmada, tothom, a esquerra i a dreta, fa *rendez-vous*.

Per una coincidència diabòlica jamai ni cines ni quioscos no havien vessat tanta exhibició carnal com aquests dies de la catàstrofe d'Astúries. No hi ha lliçó, ni escarment, ni penitència. No hi ha reflexió ni rectificació. Les relacions de la tragèdia d'Oviedo no es poden llegir ni meditar si no és tenint a la mà, per no desmaiari davant de tants flagells, el llibre sagrat de l'Apocalipsi. I aquesta impenitència, i aquest enduriment davant i després dels flagells que assotaven la terra, l'Evangelista vident les descrivia amb aquestes paraules: "I els homes restants qui no foren occits amb aquestes plagues, no feren penitència de les obres de llurs mans, ni es penediren de llurs homicidis, ni de llurs encantaments, ni de llur fornicació." (Ap. 9-20, 21.)

No hi ha la sensació de sentiment, de perill, ni de dol. La sang vessada no diu res. Els centenars i milers de víctimes no compten. Humanament, la mortaldat, els enderrocs, la ruïna material i econòmica, haurien de produir una compunció expressada amb el cap cot i el silenci. Però l'orgia de sang no fa abstenir ningú de l'orgia de carn, i totjustament és l'orgia de carn la que ens ha dut aquí.

Tot aquest estiu que guardem dintre nosaltres la sèrie d'articles encesos per la creixent cursa a l'orgia. El gràfic de la moral va davallant en una corba que es desploma com una cataracta. Les platges, els vestits femenins, són una cursa al Nu. Podríem afirmar que cada dia veiem una nota nova i més audaç, un grau de major estridència, grau de retrocés de la frontera moral, que és el retrocés d'una frontera sagrada, el retrocés de la moral cristiana. Ha dit un autor mundà que la pudícia és una adquisició del cristianisme (1), i això és ben cert, i el retrocés de la pudícia marca ben bé el retrocés de l'esperit cristià. Per això cada nou desvergonyiment de les platges, que fins els que no anem a les platges hem de veure, perquè platja de banys ja és tot arreu, cada nou detall d'indumentària femenina i masculina, perquè el culte de la carn i el retrocés del vestit comprèn els dos sexes, em feia exclamar a cada pas en mi mateix aquesta consideració: — *Tot això es paga*. La moral cristiana no retrocedeix debades. *Deus non irridetur*. (I tan, i tan certa com és l'amenaça divina, i tan com es veuen els seus dits eloqüents.) El retrocés de fronteres en la moral ha de portar al retrocés de fronteres en l'esfera social. La revolució mansa de la carn ha de portar la revolució estrepitosa de la sang. La desfeta moral ha de portar la desfeta social, sense remei.

Ja fa temps que m'ho sentiu predicar, i no puc dir altra cosa. Recordeu aquell episodi que jo preveia simbòlic, de l'*Exposició del Nu*. De l'any passat ençà, la corba moral és molt més baixa. I els estralls socials no tenen comparació. Els dies que hem viscut, i els que s'han viscut a Astúries no tenen

(1) Charles Saint-Cyr, a *La Semaine de Paris* (1931). Citat per l'abbé Lonis Bethlehem al llibre *La lutte contre l'Immoralité publique*, Paris, 1932 (pàgina 185).

comparació ni precedent, però tampoc no tenen comparació ni precedent, les actuals estridències de la fira de la carn. I ací podem també retreure el text evangèlic quan Jesús parlant d'una catàstrofe digué: "Penseu que aquells divuit damunt dels quals va caure la torre de Siloè i els matà eren més culpables que tots els homes que habitaven a Jerusalem?" (Lluc XIII, 4.) Astúries més que els altres, però Déu ha permès aquesta mostra petita de les potències infernals irrompent sense dic i fent-se per uns dies mestresses d'una gran ciutat. Ço que ha passat a Astúries pot succeir a tot arreu, perquè les causes són les mateixes o més grosses.

Ho vàrem dir a bastament, durant aquell terratrèmol d'atemptats, vagues revolucionàries, bombes i atracaments que feren companyia a la preparació i realització de l'*Exposició del Nu. Sense austeritat no hi ha ordre social*. Els desastres del socialisme són el fruit directe de les propagandes d'aquelles doctrines de mort i perdició. Però si el poble no estigués prèviament corromput i desmoralitzat, aquelles propagandes lliscarien per damunt de la major part sense fer arrel, com llisquen damunt de les ànimes pures i fortes sense entrar-hi. No costaria gaire de trobar en les col·leccions de discursos polítics de fa alguns anys el d'un líder català que explicava els estralls de l'abundància de diner precisament a Astúries, on durant la guerra europea molts dels miners la meitat de dies no treballaven i s'embriagaven amb xampany. Després d'aquella desmoralització i d'aquella imprevisió han vingut els anys de penúria i de sense feina, els anys preparatoris de la revolució. I ha vingut l'embriaguesa del poder contrari, l'embriaguesa de la dinamita. També retreuré aquell escrit de Pemán dient que el cinema era el responsable de la revolta comunista d'Andalusia; les visions carnals de les pel·lícules americanes havien fet rodar el cap d'aquella gent mig morenca, que inflamada per somnis sensuals s'havia llançat a la revolució sagnant com els almohades de Yusuf, ubriacs de voluptat i de sang. I el Pare Gafo ha dit en unes declaracions recents que Astúries és l'Andalusia del nord. Jo afegeixo que Andalusia, en el sentit de la follia per les visions voluptuoses distribuïdes pel cinema, i que influeixen en la psicologia enfebrada dels revolucionaris, ho són totes les terres d'Espanya, sense excepció, la nostra, i per disegni altíssim de la Providència ha estat escollida Astúries i no Catalunya per al trasbals exemplar. I dret no tenim a envanir-nos, perquè no oblidem que a Catalunya també hi ha mines, i que Sallent i Figols són conquestes perilloses ja revoltades altres vegades i que les masses d'immigrants d'altres regions d'Espanya són el llevat de les revolucions catastròfiques...

Voluptat i crueltat són passions correlatives i solidàries, l'una engendra l'altra. L'atmosfera de voluptat en què vivim, més espessa cada dia, ha de conduir a aquests daltabaixos. La impenitència en els uns és també el càstig i la compensació misteriosa de la impenitència en els altres. La nota més esfe-

reïdora de la revolta d'Astúries, més que els incendis, els assassinats, les explosions i els saqueigs, és l'actitud amb què han deixat les armes i tornat al treball els miners en revolta. Actitud empedreïda i obcecada: deixar la lluita de moment, per tornar-hi un altre dia. I l'enderroc de mitja ciutat d'Oviedo no els diu res, perquè potser esperen enderrocar l'altra meitat que roman dreta. Quants i quants disbarats no s'han sentit, a prop nostre, a Catalunya, en aquest mateix sentit de duresa empedreïda. Els traficants de carn, aquests que donen les notes carnals enmig de les notícies de la desolació i la ruïna, no són per ventura cors freds, ànimes de pedra, sense entranyes humanes, tan o més que els dinamiters d'Oviedo?

Afrodita i Espartac són els símbols de l'hora. També fa anys que ho diem, però mai com ara no havíem contemplat l'apoteosi d'aquestes dues imatges aparellades. Alegories del desordre moral i del desordre social. Quan fèiem aquella campanya a la qual he alludit i en la qual tant penso aquests dies, un amic que cooperava a la nostra acció va escriure una ardent nota amb el títol *Nu i dinamita*. Aquest mateix títol es podria posar als quioscos, aquest mateix títol es podria posar als cinemes, es podria posar en els setmanaris il·lustrats que ensenyen l'obra de la carn i l'obra de la dinamita, destrucció moral, destrucció social. Destrucció de vides i edificis i ciutats, signe extern de la destrucció d'ànimes.

La generació actual és castigada i turmentada allà mateix on peca. En la carn peca i en la carn és castigada. La dinamita que destroça la carn és el càstig de l'hora on la carn és glorificada i adorada com a idol. Els càstigs de la carn es multipliquen i compliquen cada dia més, tant com els avenços industrials i científics, perquè aquests semblen servir només per a la supèrbia humana i la concupiscència. Mai tanta carn de dona no s'havia vist pels carrers, però mai tampoc no s'hi havien vist tants cadàvers. Mai tanta carn nua davant dels ulls, però mai tampoc tanta carn trossegada, per explosions de dinamita. Els vestits foradats de les dones, signe de malícia i perversió, em recordaran sempre els edificis foradats d'Oviedo.

Automòbils, vaixells, trens, aviació, són font de tortures i desgràcies per flagellar la carn, i malgrat tot, malgrat tantes lliçons i tants perills, cada dia és més dura la supèrbia. La malaltia moderna i misteriosa, el càncer, sembla també una plaga per a punició de la idolatria carnal. I el socialisme, el conjunt de les tres sectes homicides, mogudes per la doctrina d'hidrofòbia humana, que dona als seus adeptes la frisança de l'homicidi, doctrines expressament rotulades de lluita social i de violència, és una dutxa diària de sang, una terrible enciclopèdia de crims i de barbàrie que va des de les agressions de les vagues, als sabotatges i bombes que mai no paren, fins als esclats d'apoteosi vermella, torrentada de sang, infern de foc i tronar de dinamita que engoleix vides a l'engròs i enderroca ciutats i arruïna regions.

CAMISERIA - CORBATERIA - MITGERIA - GÈNERES DE PUNT

MAS i ROCA
CAMISERS

CASES ESPECIALITZADES PER A LA MIDA

24, Portaferrissa, 26 - Telèf. 17642 - BARCELONA - 16, Fontanella, 16 - Telèf. 12211

El Sacerdot davant l'apostasia de la classe obrera

El dia 20 de setembre el Rnd. D. Bartomeu Quetglas, a la segona Assemblea Sacerdotal celebrada a Mallorca, dissertà sobre el tema: "El sacerdot davant l'apostasia de la classe obrera", i ho féu de la manera següent:

Fins a la meitat del segle XIX — digué — els menestrals dels oficis diversos, organitzats en confraries o collegis professionals, constituïen una nota molt bella i simpàtica de religiositat popular. Actualment els obrers s'han apartat de l'Església; s'han allunyat de la religió. "El gran escàndol del segle XIX — ha dit Pius XI — és el fet d'haver perdut l'Església la classe obrera." Desgraciadament no podem exceptuar aquesta diòcesi mallorquina de la dolorosa afirmació del Pontífex.

A) CAUSES DE L'APOSTASIA DELS OBRERS. a) *La ignorància del programa social de l'Església.* No solament desconeixen els obrers el programa social de l'Església, sinó que tenen enormes prejudicis contra ell. S'acusa l'Església d'aliada del capitalisme, d'enemiga de les reivindicacions del proletariat, d'ésser l'opi del poble.

b) *L'ambient materialista i voluptuós.* Aquest ambient es respira en els llocs de reunió: en el carrer i en el taller. "La matèria bruta — diu l'Enciclica "Quadragesimo anno" — surt de l'obrador ennobilitada, mentre que els homes que hi treballen en surten corromputs i envilitats."

c) *Les organitzacions socials materialistes.* Aquestes organitzacions exploten la injusta inferioritat social en què es troben els obrers per infiltrar-los odi satànic a la Religió.

d) *L'incompliment dels deures socials.* N'hi ha molts que són catòlics i no ho són més que a mitges. Per aquests les Encíclics socials són sí uns documents formosíssims dignes d'ésser colleccionats a la més rudimentària de les biblioteques. Aquests superhomes, però, regulen la seva actuació de conformitat als principis del lliberalisme econòmic; i no saben que les lleis socials, precisament perquè tracten de matèries de justícia, en bona Teologia moral obliguen en consciència. Els obrers no distingeixen entre la Religió i aquests homes que es diuen religiosos, i s'han allunyat de la Religió.

B) REMEIS. a) *Cal que fem conèixer a l'obrer la doctrina social catòlica de l'Església.* Com? Cridant els obrers a sermons, conferències, cursos socials, etcètera. L'Acció Catòlica ha d'organitzar aquests actes culturals, distints per la selecció i per la massa del poble.

b) *Precisen organitzacions integrals de Joventut Obrera Catòlica.* Segurament a Palma de Mallorca podria existir alguna agrupació autònoma de Joventut Obrera Catòlica, federada a l'organisme general de Joventut Catòlica. En els pobles, en general, les organitzacions ja existents podrien curar de proporcionar aquesta formació especialitzada a la classe treballadora. La J. O. C. Belga és model d'organitzacions integrals de Joventut Obrera Catòlica.

c) *Es fan imprescindibles les organitzacions professionals.* En el "Synodus Diocesana Maioricensis" hi ha magníficament compendiades, en el capítol III "De Actione Populari", les ensenyances dels Pontífexs sobre els Sindicats Professionals. L'Església jutja *moralment necessaris* els sindicats, i els considera *mitjans aptes* per a solucionar la qüestió social. Els sindicats no es consideren com a específicament integrants de l'Acció Catòlica. Els sacerdots han de limitar-se a formar els dirigents d'aquestes associacions. La Sagrada Congregació del Concili ha aprovat la institució d'una Escola de Missioners del Treball en la Diòcesi de Lille (França) en la qual es donen classes d'Economia Política, Sociologia, Legislació del Treball i Dret internacional a benefici dels sacerdots destinats al foment d'obres socials.

d) *Cal instruir les classes elevades en els seus deures socials.* No solament perquè els sàpiguen, sinó perquè els posin a la pràctica a mesura que les circumstàncies ho aconsellin. Els representants del treball no s'han de considerar inferiors als representants del capital; cal anar a la implantació del salari familiar, a la participació en els beneficis i a suavitzar el contracte de treball amb el de societat.

C) LA NOSTRA ACCIÓ IMMEDIATA. a) *Preparació.* Abans que tot cal preparar-nos — com diu la "Quadragesimo anno" — amb un estudi profunditzat de la qüestió social, per exercir degudament el "delicat ofici" que se'ns assenyala. Bons llibres, bones revistes i tal vegada un curs per a sacerdots.

b) Encaminar els obrers capacitats cap a les escoles socials. Pels organismes competents s'organitzaran, ajudant Déu, en la nostra Diòcesi, cursos de formació sindical per a obrers. Els sacerdots, en conèixer algun obrer que reuneixi les condicions convenients, ho comunicaran a la Junta Diocesana d'Acció Catòlica.

c) Treballem per a atreure els joves obrers a les organitzacions de Joventut Catòlica. Urgeix una gran creuada sobre el particular. No hi haurà forts Sindicats Catòlics fins i tant que la Joventut Catòlica hagi assolit allistar a les seves rengleres els Joves Obrers.

CONCLUSIÓ: Pius XI ens prevé que l'Acció Social és una "tasca molt difícil" a la qual s'oposen "obstacles i impediments" tant per part de les "classes superiors" com "de les inferiors" i que de totes maneres "cal vèncer". El mateix Pontífex, però, "exhorta" els "clergues i seglars" que "comparteixin" amb Ell "el tenir cura de la qüestió social".

Els emissaris de Satanàs treballen esforçadament en la nostra Diòcesi per pervertir més i més les classes treballadores. No ho assoliran si tots plegats ordenadament empenem una creuada per a la total redempció de la classe treballadora ajustant-nos a les normes generals de l'Església i a les particulars assenyalades pel nostre Pastor.

Els fruits del materialisme

PER J. CIVERA I SORMANI

Els dirigents de les organitzacions obreres han aconseguit materialitzar l'obrer. Els demagogs d'altres països, han fet el mateix. Adhuc a Bèlgica, on els catòlics han sabut posar-se en contacte amb la classe obrera, hi ha milers i milers d'obres que no creuen sinó en la vida material.

Si els obrers descreguts posseïssin una cultura extraordinària, els demagogs podrien objectar que, precisament no creuen perquè han trobat el camí que mena a la veritat i han pogut descobrir les "falseïtats" que conté la Religió. Però com tothom sap, no és així. Certament que de vegades sorgeix un home intel·ligent que per despit i per orgull s'atreveix a combatre les veritats bàsiques de la nostra Religió, però en general els homes que no creuen són uns ignorants.

Poseu davant per davant un obrer avençat que nega l'existència de Déu i un catòlic culte, i veureu com en iniciar-se el diàleg, aquest darrer posarà ràpidament de manifest la seva superioritat. Els obrers que diuen que Déu és un mite que cal destruir, haurien d'adonar-se que, els qui afirmen la seva existència, són els homes més cultes. Si els catòlics fossin uns pobres ignorants, seria comprensible que els descreguts els contemplessin amb menyspreu. ¿És que ignoren els obrers descreguts i escèptics, que els genis més grans que ha produït la humanitat han estat creients? Dins de la cleda catòlica hi trobeu homes de totes les professions i representants de totes les activitats. Esguardeu els qui són dintre: hi veureu, homes de ciència, poetes, artistes, literats, músics, etc. ¿Com podeu, doncs, titllar d'ignorants els catòlics? Compareu els fruits del catolicisme, i els del materialisme, i haureu de reconèixer la superioritat dels homes d'esperit.

Existeixen alguns homes que s'han fet cèlebres seguint les petjades dels materialistes; però si davant d'ells hi poseu els grans esperits que ha produït l'Església, haureu d'acotar el front i proclamar les excel·lències dels nostres homes.

Els escriptors materialistes han portat una pertorbació al món. En canvi els catòlics han assenyalat als homes el camí de la veritat i de la perfecció.

Un sant és un producte del catolicisme. L'home arriba al cim de la perfecció cristiana, posant en pràctica els preceptes evangèlics. Naturalment que l'home bo fa un esforç per a santificar-se; però no ho aconseguiria sinó seguis les petjades de Jesús. Si som rebels i ens apartem de Déu, és impossible que aconseguim la nostra perfecció espiritual. ¿Com és possible perfeccionar-nos, si no volem imitar Jesucrist? Els descreguts, ¿com poden ésser bons si no tenen cap model davant els ulls?

Els demagogs han destruït la moral cristiana, però no han sabut crear-ne una altra. ¿Si cremeu els temples, què construïreu damunt de les runes fumjants? Destruir és una tasca molt planera. Tots tenim aptituds per endorracar l'obra dels adversaris; però pocs són els qui tenen capacitat per a construir novament el que han destruït els altres.

Els demagogs han fet un mal immens a l'obrer, bandejant del seu cor els sentiments religiosos. Li

han fet un mal immens perquè la grandesa de la Religió, no té cap substitut a la terra. La filosofia mai no podrà substituir la Religió.

Si veiem, doncs, que els obrers descreguts no són més cultes ni més intel·ligents que els catòlics, i si ens és fàcil de constatar que els fruits del catolicisme són molt superiors als del laïcisme, ¿per què, en general, la classe obrera no és creient? Perquè els demagogs i els sectaris, en compte d'eleva el nivell intel·lectual de l'obrer, l'han embrutit amb les doctrines materialistes. L'ateisme no és, doncs, una manifestació de cultura, sinó d'embrutiment.

A Astúries, s'han comès diversos actes que revelen un refinament de crueltat. Els socialistes i els dirigents de les altres organitzacions obreres de caràcter revolucionari, han estat durant alguns dies, els dictadors d'aquelles terres. ¿Us estranyen aquells fets? ¿Us pot sorprendre que, un home descregut que nega l'existència de Déu, es consideri deslligat dels altres homes? Nosaltres ho trobem molt natural. Els catòlics ens sentim germans de tots els homes, perquè sabem que tots som fills de Déu. La humanitat, per a nosaltres, no és altra cosa que una gran família. Si apartem els homes de Déu, la fraternitat desapareix.

Els socialistes són partidaris de la lluita de classes, perquè per a ells no existeix cap nexa que uneixi els homes. Els fets d'Astúries, tenen, doncs, una explicació ben racional. Són una conseqüència de les doctrines materialistes que han predicat en aquelles i altres terres, els homes representatius del partit socialista.

Ara voldríem fer una pregunta als homes revolucionaris que han comès tantes de crueltats a les terres d'Astúries. ¿Podrien dir-nos, si hauria estat possible la realització dels actes salvatges que s'han registrat a Oviedo i en altres llocs, si la majoria dels obrers haguessin estat catòlics? ¿Si en compte de predominar els socialistes i els comunistes, haguessin predominat els obrers creients, hauria arribat a esclatar el moviment revolucionari? Si els qui han intervingut en els fets vandàlics d'Astúries, fossin sincers, haurien de dir-nos que els obrers catòlics no són ni mai no seran capaçs de cometre semblants actes de crueltat. ¿Veieu, ben clara, la superioritat dels catòlics? Els moviments revolucionaris no els aturen, doncs, amb la força de les armes, sinó cristianitzant el poble. El dia que l'obrer sia cristià, les organitzacions obreres actuaran dins de la legalitat.

No es una tasca de cultura, com creuen alguns diaris que blasmen els fets d'Astúries, sinó un problema d'ordre espiritual. Si aneu a les presons trobareu homes que han llegit molt, i no obstant, en els llibres que han tingut a les mans no han trobat el camí de la perfecció. Si no elevem l'esperit de la classe obrera, és impossible que hi hagi pau. No demanem el conformisme, sinó la pau que es realitza damunt del dret i de la justícia.

Si no cristianitzem el poble, perdrem el temps. No oblidem que l'únic que pot aconseguir que al món hi hagi pau i que els homes es respectin i s'estimin, és Jesucrist.

EN LES HORES CONFUSES

Revisionisme

PER F. VALLS i TAVERNER

El nacionalisme català, considerat en el sentit de l'aplicació a Catalunya del principi de les nacionalitats, ¿representa tanmateix una direcció política encertada de la qual deriven beneficis veritables per al nostre poble, o bé resulta en realitat una desviació ideològica que produeix una funesta pertorbació en la nostra consciència col·lectiva? Creuran alguns, potser, ociosa, inoportuna o estranya aquesta pregunta; per no participar, però, de tal opinió he volgut formular-la, motivant-la de moment amb algunes consideracions.

La doctrina nacionalista catalana ha beneficiat durant molt temps del prestigi considerable del seu definidor eminent, el gran patrici Prat de la Riba. Tota l'autoritat obtinguda per ell amb les seves virtuts exímies, amb la seva admirable obra de govern, i amb el vigor i lluminositat de la seva ploma d'escriptor incomparable, repercutiren en favor de la seva teoria política donant-li una consagració que va convertir-la en una mena de dogma catalanista, precís, fix, definitiu. El famós opuscle: *La Nacionalitat Catalana*, ha estat acceptat per molts com una mena d'Evangeli que conté els principis inalterables i sagrats, les idees fonamentals de valor dogmàtic perenne i rotund. En el volum d'"Articles", editat ara per Lliga Catalana, apareixen també sovint algunes d'aquelles idees, les més nuclears i bàsiques, en forma d'axioma inconcús i com un *leit-motif* sostingut, persistent, obsessionant; el nacionalisme és sempre el tema repetit, constant, dels escrits polítics més importants de Prat de la Riba en el període de la seva joventut, que és quan va desplegar amplament la seva activitat de propagandista i polemista combatiu, abans d'entrar a exercir funcions enlairades i de responsabilitat.

Seria, però, una equivocació, al meu entendre, prendre com a doctrina tancada i immutable la ideologia política de Prat, sostenir-la en tots els seus extrems, i considerar-la completa, perfecta i acabada. Ens portaria això a un encarcarament lamentable que ens allunyaria cada vegada més de les realitats vivents, i faria que ens debatéssim, lluny d'elles, en un món de tòpics i de frases fetes, que és al que haurien vingut a parar, perduda llur saba original, els principis formulats en altre temps per Prat de la Riba.

Serà convenient i necessària, crec jo, una revisió de la doctrina del catalanisme polític; i no és d'ara aquesta convicció meua, ni és per primera vegada que la manifesto. Més de quatre anys fa que vaig declarar-ho públicament (1); avui ho repeteixo més convençut encara: la rectificació de la ideologia nacionalista i la revisió, per tant, de la doctrina de Prat de la Riba, és indispensable.

El sistema doctrinal de Prat, que responia a tendències ideològiques molt en boga en el seu temps,

presenta, en opinió meua, determinades falles i conté alguns principis molt discutibles i altres notòriament exagerats. Seria un error barrejar l'alt prestigi de Prat de la Riba com a home de govern (evidentment el millor que ha tingut de molts segles el nostre poble) amb el seu ascendent com a definidor doctrinal, tot i les grans qualitats d'intel·ligència i de sòlida preparació que li conferien també per a aquesta funció excepcionals actituds. La doctrina política de Prat és innegablement d'extraordinari valor, mai no podrà ésser desconegut el seu interès històric, però en el fons no passarà d'una teoria, d'una fórmula, d'una combinació ideològica, la consistència de la qual resulta en alguns aspectes, i per cert gens secundaris, no pas perpètua ni indestructible; en canvi, la transcendència i fecunditat de la seva obra de govern haurà estat, segons crec jo, més perdurable i més profunda, i també més positivament beneficiosa per a la vida i el progrés del nostre poble. És aquesta obra la que haurà valgut pròpiament una glòria més gran i més autèntica a Prat de la Riba, l'esperit del qual ens apareix en el decurs de la seva vida cada vegada més ric i més complex, cada vegada més excels, com més va anar sobreposant-se en ell al doctrinari l'home de govern.

* * *

El gran predicament que durant els darrers trenta anys ha anat adquirint a Catalunya la doctrina nacionalista, gràcies a la vàlua intel·lectual considerable i a la suprema exemplaritat de conducta i actuació del seu definidor qualificat, i gràcies així mateix en molta part a determinades circumstàncies i a l'ambient produït, entre altres causes, per corrents ideològiques generals revestits d'aspecte científic, han arribat a formar en l'ànim de no poca gent una confusió equivocada i que estimo nociva entre nacionalisme i patriotisme. És aquest un error que cal desfer. No es poden confondre ni identificar, el patriotisme que és un sentiment, una consciència i un ideal nobilíssims nascuts d'una realitat viva i permanent, i el nacionalisme que és una teoria, una construcció doctrinal, un ideologisme fruit de les elucubracions més o menys estimables de determinades escoles filosòfico-polítiques que sols representen pròpiament, tot i la seva durada, una moda temporal. Catalanisme i nacionalisme no són pas termes sinònims, com no ho són tampoc catalanisme i autonomisme. Algú ha dit, amb raó, que el catalanisme, com que no és una forma, sinó una substància, no es raona amb paraules, sinó que es mostra per les obres; no es defineix, se sent. L'autonomisme, en canvi, és una fórmula, un programa, un sistema d'organització, cosa per tant variable i subjecta a les conveniències del moment i a les mudances del temps. Adhuc des d'un punt de vista catalanista hom pot estimar erroni i perjudicial el principi nacionalista, que és, com he indicat abans, una abstracció, una composició intel·lectual, un aprio-

(1) Vegeu el meu opuscle: *Paraules del moment* (Barcelona, octubre 1930).

risme, i que presenta els perills i inconvenients de les afirmacions polítiques massa absolutes i primàries. Precisament aquella rotunditat que dona aparença de certesa, aquell dogmatisme que presta semblança d'axioma a les conclusions d'un logicisme allunyat de la complexitat del món real, és una nota distintiva del doctrinarisme nacionalista de la qual no podia naturalment deixar de participar en alguns passatges la mateixa "Nacionalitat Catalana" de Prat de la Riba. És clar que una teoria política mai no és pròpiament mera abstracció, racionalisme pur, sinó que sol venir determinada o influïda per factors històrics i pot basar-se en un conjunt de dades objectives moltes de les quals, cada una de per si, resultin positivament autèntiques.

El principi de les nacionalitats té certament una part de veritat, però no és totalment veritat; té un valor relatiu, de cap manera no pot atribuir-se-li una nota de perfecció i de plenitud. No solament és un principi insuficient, sinó que en alguns aspectes presenta forts inconvenients i en les seves exageracions pot ésser titllat d'erroni. "En el dogma de les nacionalitats — diu Redslob — hi ha una barreja de concepcions justes i falses igualment indesarrelables." Però l'error, com diu el mateix tractadista, és una força política tan gran com la certitud. No ha d'estranyar, doncs, la influència poderosa que ha arribat a aconseguir en la política moderna el dogmatisme nacionalitari, igual que altres dogmatismes polítics funestos d'algun dels quals, de deducció en deducció, ha derivat en part.

A tot arreu on pren el contagi de les idees nacionalistes (i a Catalunya en tenim ja també l'experiència) solen produir aquestes un desvari exaltat, un furor intemperant, una passió revolucionària, fautora a vegades (Europa n'ha estat dolorosament víctima) de crims execrables, d'agitacions convulsives o de conflagracions tràgiques. El nacionalisme degenera fàcilment, gairebé diria fatalment, en extremisme i violència; és de per si estrident i megalòman, tendeix per natural a abultar diferenciacions, a profunditzar antagonismes i a conrear rancúnies entre regions integrants d'un mateix Estat, i a enverinar els problemes internacionals, acumulant perills i originant conflictes greus per l'exacerbació que comporta de rivalitats i antipaties entre pobles. Tal com ha remarcat Le Fur, el principi nacionalista ha tingut una força explosiva més útil per a destruir que per a reconstruir. Aquest prejudici simplista que participa més del sectarisme i obstinació de l'heterodoxe,

que de la fe i perseverança del creient; aquest deliri pseudo-idealista, barreja perillosa de sentiments nobilíssims i de factors negatius detestables, troba precisament el major poder de suggestió en el caràcter primari i subversiu de les seves proposicions.

Hem arribat, però, a un moment històric en el qual podem considerar els resultats del nacionalisme, i podem judicar-lo atenint-nos a aquell advertiment evangèlic, aplicable a tants i tants casos: "pels fruits els coneixereu". No per l'encís de certs apotegmes seductors, no per la contundència de les frases i l'enlluernament racionalista dels conceptes, sinó pel fruits reals, per les conseqüències pràctiques, havem de judicar els nacionalismes, i entre ells el nacionalisme català. I si trobem que la conseqüència és falsa i nociva, no tenim més remei que canviar les premisses. En compte d'entossudir-nos en una dèria convé que retornem a la nostra política un sà empirisme que ens preservi de l'enquimerament i de la pedanteria. Havem d'esborrar del nostre ideari el que impliqui pràctica concomitància i estreta connexió amb la nefasta cabòria federal; havem de rebutjar la mania d'un estatisme català que redunda de fet en major perjudici del nostre país, com sigui que arriba fàcilment a ofegar més la pròpia espontaneïtat social i a dificultar en major grau el normal funcionament de les seves energies naturals. Havem de corregir decididament certes desviacions del sentiment col·lectiu i havem de redreçar l'esperit públic a base d'extirpar-ne tots els factors psicològics de disgregació política i social, tots els germens intel·lectuals de subversió i de desordre, totes les fantasies independentistes i tots els altres artificis mentals perniciosos. Ens cal, crec jo, tenir en compte que el catalanisme, com a opinió política, com a tendència política, no ho és tot, ni és abans que tot. Som ja al moment, en opinió meua, en què ha d'ésser revisada i rectificada en el que calgui la doctrina últimament admesa com l'expressió més adequada i perfecta del catalanisme, si es vol salvar el sentit vital i la millor tradició d'aquest i evitar la ruïna del país. És precís també salvar dintre Catalunya el sentiment ancestral de patriotisme espanyol, considerat com ampliació natural i complement necessari del patriotisme català. Cal, per tant, adoptar francament un revisionisme de la concepció política corrent, amb totes les seves conseqüències, de cara a la realitat, sense temor a la veritat, pensant primordialment en la defensa dels interessos permanents de Catalunya, en la conservació dels seus valors substancials.

COMPANYIA TRASMEDITERRÀNIA

Serveis regulars entre tots els ports de la Península i els de Balears, Canàries, Marroc i territoris espanyols del Golf de Guinea (Fernando Póo).

Servei ràpid setmanal de gran luxe Barcelona - Càdiç - Canàries

(sortida els dissabtes de Barcelona) prestat per les motonaus "Villa de Madrid" i "Ciudad de Sevilla"

De Barcelona a Palma, cada dia a les 21 h. (excepte els diumenges).

De Barcelona a Mahó, dimecres i divendres a les 19 h.

De Barcelona a Alcúdia i Mahó, diumenges a les 19 h.

De Barcelona a Eivissa, dilluns a les 18 h.

De Barcelona a València, dilluns i dijous a les 20 h.

De Barcelona a Alacant i Oran, tots els diumenges a les 8 h.

De Màlaga a Melilla, cada dia a les 20 h.

D'Algecires a Ceuta, dues vegades al dia, a les 7 i a les 15 h.

D'Algecires a Tànger, cada dia a les 14 h.

De Càdiç a Canàries, dilluns i dijous a les 15 h.

De Càdiç a Larache, els dies 1, 5, 10, 15, 20, 25 de cada mes a les 21 h.

De Barcelona amb escala als ports de la Mediterrània per a Santa Isabel (Fernando Póo) i territoris del continent el dia 17 de cada mes.

BARCELONA: Via Laietana, 2 — **Agències en tots els ports** — **MADRID:** Paseo de la Castellana, 14

Moviment catòlic

Màrtirs del segle XX^a. — Quan era estudiant a París em produïa una viva emoció servir la missa a la cripta de l'Església dels Carmes, a l'Institut Catòlic, on reposaven les relíquies d'innombrables màrtirs de la Revolució francesa. I avui ens commou llegir les referències dels martiris de catòlics exemplars, especialment de sacerdots, religiosos i seminaristes. Els seminaristes encara no tenien un patró canonitzat; d'avui en avant comptaran amb l'exemplaritat dels dotze seminaristes màrtirs d'Oviedo, víctimes de la revolució comunista espanyola de 1934.

La lectura de les actes dels màrtirs és sempre emocionant i commovedora. La lluita del misteri d'iniquitat contra el cristià es presenta gairebé sempre sota els mateixos caràcters. En l'època de les persecucions hi havia cristians que eren untats de pega i després se'ls encenia i morien cremats. Semblants procediments han posat en pràctica, al cap de dinou centúries, aquells infelços que han renegat de la civilització cristiana i estan abrandats per la folia de la fe en la Rússia soviètica. A Sant Vicenç de Castellet ruixaven amb benzina els sacerdots per poder cremar-los de viu en viu i un semblant procediment s'ha seguit a Astúries. Els afusellaments de sacerdots, l'esquarterament de llurs cossos, les befes més sacrílegues són manifestacions d'una folia col·lectiva provocada per les males lectures i les males prediques.

La passada revolta ens ha posat de relleu fins a on pot conduir la mala doctrina portada a l'última conseqüència. Qui sembla vents recull tempestats.

La universitat d'Oviedo, com ha dit "El Debate", va ésser el fogar de la "Institución Libre de la Enseñanza" i aquesta universitat ha estat arrasada per aquells que han tret la darrera conseqüència de les doctrines de la Institució.

Respecte a Catalunya cal recordar una profecia de l'immortal Lleó XIII. Quan el Canonge Collell, abans de 1890, anà a Roma per recollir el magnífic mosaic de Santa Maria de Ripoll que el Papa regalà, com a titular del monestir restaurat, el Canonge parlà a Lleó XIII — com ho va contar a "La Veu del Montserrat" — de la Renaixença catalana. El Papa observà que calia anar amb molta cautela en aquests moviments que de l'ordre literari artístic degeneren en moviments polítics i acaben per aprofitar-se'n els enemics de l'Església. El moviment de la nostra Renaixença, obra d'eclesiàstics i de gent de la pagesia plena de tradició, va començar de corcar-se amb l'aparició de l'"Avenç", el perill del qual va ésser denunciat pel doctor Torras i Bages i pel Canonge Collell. La doctrina aparentment constructiva de l'"Avenç" en el camp literari i artístic, va ésser profundament dissolvent. Va ésser el llevat que va fermentar en la massa d'"El Poble Català" i que ha informat tota la vida de l'Esquerra Catalana.

Els màrtirs d'Astúries són en el fons víctimes de les doctrines dissolvents predicades pel cenacle barceloní de l'última dècada del segle passat. Ara hem pogut veure amb una claretat meridiana allò que poden donar les males doctrines. Ara també hem pogut constatar com la profecia de Lleó XIII s'ha complert al peu de la lletra.

Holanda. — Una Setmana Social. — La desena Setmana Social dels catòlics holandesos ha tingut lloc a l'antiga abadia de Rolduc a Limburg. El professor Van de Heyden de la universitat de Nierrega va pronunciar el discurs inaugural parlant de la ideologia catòlica. Les altres conferències van tractar temes d'actualitat candent com el nacionalisme, l'estat totalitari, el concepte de totalitat, l'Església i la política, etc. El bisbe de Roermond va fer ressaltar en el parlament inaugural que avui es necessiten apòstols seglars i que posava la creu a les mans dels apòstols holandesos per a missionar en l'antiga Europa.

L'obra dels cercles catòlics d'obriers

PER B. DE R.

Georges Jarnot, ha publicat a la revista francesa *Études* un treball retolat: "Oeuvre des Cercles Catholiques d'Ouvriers et la genèse du Néo-Corporatisme" (1). Tot i fent ommissió de l'estudi profunditzat que fa l'articulista sobre la contribució de l'obra dels Cercles Catòlics d'Obrers a la gènesi de la idea d'organització corporativa dels Estats, ens concretarem a subratllar les dades principals que des d'aquest article assenyalen la glòria i la ponderació d'aquesta mateixa Obra dels Cercles Catòlics d'Obrers a França.

Era en uns dies que la fe a França passava una crisi formidable, tant entre les masses que acabaven de proclamar la *Commune*, com entre els dirigents intel·lectuals, atrets pel racionalisme. L'equilibri social era romput per l'individualisme de 1789 i el mite de la igualtat havia arribat a la massa de les sangs de tots els homes. Sobretot l'economia lliberal, opo-

sant capitalisme a proletariat, havia creat la lluita de classes.

Què fer? Com organitzar-se? ¿Com oposar una valla a l'anarquia imperant? Maurici Maignen, director d'un Cercle de Joves Obrers a la barriada parisenca de *Montparnasse*, invità el Comte de Mun i La Tour du Pin, llavors oficials de l'exèrcit, a donar conferències als seus obrers el dia 10 de desembre de 1871. Aquests es presentaren allí, el Comte de Mun vestit de militar i La Tour du Pin de seglar. Què els digueren? "Venim ací per tributar-vos un acte d'homenatge i per fer una professió de fe. Un acte d'homenatge perquè en mig dels consells tèrbols i malejats dels vostres companys us conserveu fermes a cercar orientacions saludables; venim a fer una professió de fe, perquè quan hi ha una porció de la pàtria que està en mans de l'enemic és obligació de tot patriota treballar perquè aquest fragment de la pàtria ens sigui retornat."

"A aquest combat suprem nosaltres anirem, com

(1) *Études*, 20 aout 1934. pp. 449-469.

els nostres pares, amb la creu per emblema i amb el nom de Déu al nostre estandard. Nosaltres resarem abans de partir, i aquells de nosaltres que moriran en el combat ho faran ajuntant les mans perquè tot-hom pugui dir: "Aquest era cristià". De Mun, sense pensar, acabava de segellar un pacte d'honor amb la classe treballadora. Paul Gautier li estrenyí las mans. El president del Cercle, ferrer d'ofici, el regràcia. La joia de Maignen era gran. De Mun sortí del Cercle tot emocionat, no tenia cap idea ben definida, però comprenia que acabava de donar una directiva a l'actuació de tota la seva vida (2).

Hom no sabia el que passaria però l'exemple de De Mun fou seguit per d'altres que feren l'oferiment de les seves vides per a la restauració de l'ordre social dintre l'espiritualitat cristiana. El dia 23 de desembre eren nou els que es reunien al Cercle de *Montparnasse*: A. de Mun i el seu germà Robert, La Tour du Pin, Vrignault, Maignen, Léonci de Guiraud, Emili Keller, Lleó Gautier i Armand Ravelet, director del *Monde*. Ells es declararen constituïts en comitè per a la fundació de Cercles Obrers a París —vint, un per cada districte— i redactaren un *Appel aux hommes de bonne volonté* i els Estatuts generals, en el primer article dels quals es deia que la finalitat de l'Obra dels Cercles Catòlics d'Obrers era dotar d'element dirigent la classe treballadora, element inspirat en les definicions de l'Església sobre les relacions amb l'autoritat civil.

El dia 7 d'abril de 1872 A. de Mun inaugurà el Cercle Obrer de Belleville. Certament que en la seva organització participava molt de la idea d'un patronat: reunions, distraccions, esbarjo, jocs i jardins; l'idea moral i religiosa no hi mancava car la casa estava dotada de capella i de Conciliari; el seu fi primordial l'assenyalava el mateix comte de Mun en l'allocució que hi féu: "La idea que ha inspirat la fundació d'aquests Cercles Catòlics s'ha forjat en l'estudi del nostre passat, digne del millor respecte; i la nostra obra present, sense oblidar la tradició, i sense desconèixer les necessitats modernes, té per objecte nuar de bell nou la cadena rompuda en el món del treball, organitzant associacions cristianes."

Les diferents obres catòliques franceses tenen costum de reunir-se en congrés anual la darrera setmana d'agost. En el congrés que tingué lloc a Poitiers l'any 1872, hi prengueren part De Mun i La Tour du Pin. Aquest darrer defensà una ponència sobre l'Unió de les associacions obreres catòliques, i de Mun una altra sobre els Cercles Obrers. Proposaren l'exemplaritat de Kolping i del *Gesellvereine*; cercaren la manera de lligar entre ells els Cercles Obrers, i la d'ajuntar-los subsidiàriament totes les obres obreres catòliques. El "Carnet-diploma" seria el vincle d'unió, seguint sempre l'exemple del *Gesellverband*: aquest seria el veritable passaport que contindria a més de les dades personals, les indicacions de totes les localitats on hi hauria Cercles Obrers. En aquest congrés digué De Mun:

"Imagineu-vos que l'obra s'ha desenvolupat per tot arreu, que és coneguda en les grans ciutats industrials, caps de partit i poblacions minses, que les organitzacions obreres de França hi són ja connectades, que existeix un lligam comú entre totes aquestes fundacions. Per a organitzar aquesta magna mobilització obrera fóra necessari utilitzar totes les forces catòliques del país, i, precisament d'ací creiem que

en naixeria l'organització definitiva de la Lliga Catòlica de França."

L'obra dels Cercles Obrers triomfava: nuclis de patrons estudiant els interessos de la indústria; organitzant l'ensenyament professional, agències de col·locacions, pensions, institucions de previsió i de crèdit: heus ací les grans línies de la futura organització corporativa. Era el preludi de la pau social derivat de l'organització del treball sobre principis i bases cristianes.

L'Obra dels Cercles Catòlics d'Obrers tingué els seus contradictors.

El mes d'agost de 1873 i amb motiu de celebrar-se a Lyon el primer congrés de Cercles Obrers hom els atacava de massa tolerants en les seves actuacions, d'haver afeblit el seu caràcter religiós per successives atemperances i concessions: de no haver format cercles tancats; d'acoplar obrers que no eren nament catòlics: "Convé que siguin catòlics abans que tot, deia Maignen; cal excloure tota idea filantropica o basada en les petites mires humanes."

El dia 17 d'agost, en verificar els Cercles Obrers una gran peregrinació a Notre-Dame-de-Lisse on es concentraren 2.321 obrers, amb els corresponents directors i conciliaris, l'obra passà per la gran tentació de convertir-se en Confraria. Heus ací un fragment del discurs que llavors pronuncià el comte de Mun: "Una resurrecció... En veure aquestes llargues fileres d'obers i tants de sacerdots barrejats entre les seves rengleres... ¿no creuria un hom assistir a una escena de dies que foren i veure passar com en somnis aquelles antigues *confraries d'artisans* que temps enera foren l'orgull i la força de la nació francesa?... Sí, es tracta d'una resurrecció veritable. Els grans records del passat es troben ací barrejats amb les esperances de l'esdevenidor. La nostra obra acaba d'assenyalar-se la seva ruta i les *Confraries* reviuran en els Cercles catòlics."

La tentació, però, i en el congrés de Cercles Obrers (també celebrat a Lyon), l'agost de 1874, La Tour du Pin, després de presentar a la concurrència l'obra dels Cercles Obrers integrada llavors per 80 Cercles, 2.000 dirigents i 10.000 obrers, digué que si bé el mal social derivava del fet que la humanitat havia deixat Jesucrist, aquest no era l'únic mal; que la religió no és pas l'únic factor de la pau i prosperitat de les famílies; que calia reformar les mateixes bases de l'organització social i econòmica, fonamentant-les en la doctrina catòlica". I poc temps després, el mateix La Tour du Pin exposà davant del Congrés de Cercles Obrers de maig de 1875 la idea de l'organització corporativa de la professió i n'estructurà la seva reglamentació típica.

De l'Obra dels Cercles Catòlics d'Obrers es formà certament el llevat de les obres socials de la veïna República francesa; però es formà també, de conformitat a l'estudi compendiós que G. Jarlot presenta, els primers elements de l'organització corporativa de la societat que després havia de preocupar l'organització econòmica, professional i social de tots els pobles.

JA SOU SUBSCRIPTORS DE
CATALUNYA SOCIAL?

(2) V. de Marolles: *Maurice Maignen*, p. 126.

La Unió de Dependents d'Acció Social Popular i l'organització corporativa de la professió

La Unió de Dependents d'Acció Social Popular, que es troba plenament identificada amb les orientacions que, sobre tots els problemes candents relacionats amb la professió, estableix la Federació Internacional dels Sindicats Cristians d'Empleats, de la qual és membre corresponsal, ratifica i fa seva la resolució adoptada pel Cinquè Congrés celebrat darrerament a París, sobre l'organització corporativa de la professió. Heus ací la dita resolució, que és d'un interès extraordinari:

"El congrés,

després d'haver examinat les temptatives fetes, en diversos països, per arribar a una reglamentació de les relacions entre patrons i empleats, sobre la base d'una organització dita corporativa,

proclama la seva adhesió indefectible als principis cristians que la Federació ha escollit com a base de la seva activitat,

afirma altament, en particular, que l'aplicació efectiva de la justícia i de la caritat cristianes constitueix una condició essencial de tota millora durable de les relacions socials,

recorda, d'altra part, que el treballador, com tot ésser humà, té uns drets naturals imprescriptibles, dels quals l'Estat no pot privar-lo, i que entre aquests drets figuren la llibertat personal i la llibertat d'associació,

reconeix que aquestes llibertats no són il·limitades, sinó que llur existència està condicionada pel respecte a les autoritats legítimes i les exigències del bé comú,

condemna tots els sistemes, siguin quins siguin, que arribin a suprimir, de fet si no de dret, la llibertat dels empleats d'agrupar-se a associacions professionals, en vista de la defensa dels seus interessos comuns. Aquesta defensa no implica pas, en el seu esperit, la idea de lluita de classes, condemnada sempre pels sindicats cristians, sinó que ha de portar a la col·laboració franca i lleial de tots els elements de la producció,

estima urgent la reforma d'un règim econòmic i social els defectes del qual són prou manifestos,

però considera com a perillosa i ineficaç tota reforma basada en concepcions materialistes o que comporti una extensió excessiva dels poders de la col·lectivitat,

es declara favorable:

a) a l'establiment d'un règim econòmic i social que, bo i respectant els drets naturals de l'home i recordant sempre les forces espirituals, assegurui, sota el control dels poders públics i amb llur col·laboració, quan les iniciatives privades es manifestin insuficients, una millor utilització de les matèries primes, l'organització racional de la producció, de la distribució i del consum;

b) a una col·laboració metòdica entre patrons i treballadors, que comporti especialment una participació equitable d'aquests darrers al producte de llur treball, i llur accés progressiu a la gestió de les empreses i de l'activitat econòmica en general,

demana finalment que, en totes aquestes reformes, es tingui en compte la importància i les necessitats particulars de la categoria professional dels empleats.

Carnet setmanal

Ni crueltat ni impunisme. — Passat el res-sò dels fets vandàlics del 6 d'octubre i dies següents, ha arribat el moment que la justícia actuï en el seu trist comès de cercar responsabilitats i de sancionar amb les penes que calgui els que hagin faltat a les lleis.

I com sempre que es tracta de problemes que afecten tan directament el nostre viure social, s'han format al voltant d'aquestes actuacions dos corrents que podríem assenyalar entre l'impunisme per un cantó i la necessitat de la mà forta per l'altre costat. Hi ha qui, invocant la llei, oblida la caritat; i hi ha qui, atenent-se al precepte de la caritat, creuria molt prudent deixar de banda la lei i atènyer-se a remeis massa sentimentals i flonjos.

Ni l'una ni l'altra posició no ha d'ésser la nostra. Ens cal recordar, primer que tot, que la justícia és una virtut, una de les virtuts que ens predica el Catecisme; a més, que la justícia és la defensa més ferma de la societat, sense la qual la societat cauria feta a trossos i el Poder perdria tot mitjà de defensa per al dia de demà.

Fóra doncs, absolutament equivocat creure que els tribunals poden deixar d'imposar sancions segons la llei i que el poder públic pot deixar de fer-les efectives en els casos que calgui i degui. La justícia forta fa els pobles forts, diu un antic adagi català; i és tanmateix ben cert. A les febleses i equivocacions de Governants passats devem l'esclat de la passada revolta, la facilitat per a la seva preparació i, en un mot, l'estat actual de debilitat social que a tots ens esvera. La justícia no pot ésser mai abandonada si no volem privar la societat de la seva força moral més ferma i garantitzada.

Però tant com el desconeixement de la justícia ens hauria de convertir en poc cristians la no aplicació de la clemència, que vol dir caritat, precepte evangèlic que a tots ens obliga igualment i que tots hem d'obeir. Deixar que els tribunals facin la seva feina i tasca de justícia; demanar que l'obra dels tribunals sigui suavitzada per la benignitat en tots els casos, sobretot segons les circumstàncies morals dels delinqüents, és tasca de caritat que no hem d'oblidar com catòlics que volem ésser.

Comprenem que hi ha circumstàncies en què la justícia s'ha d'exercitar amb major decisió que en altres, perquè la defensa social així ho pot exigir; però no oblidem mai que en tota revolta cal distingir els actes d'infracció de la llei d'aquells altres de barbarisme i vandalisme de tota mena; i que, sobretot, cal distingir entre dirigents i dirigits, o sia, entre els qui amb plena consciència del que feren prepararen i portaren els altres a la revolució i els dissortats que, portats per la veu dels dirigents en qui havien dipositat confiança, es trobaren conduïts per camins errats, de la seva pròpia incultura i de la seva manca de preparació espiritual. Que la justícia sigui severa envers els primers, és cosa que tothom ha de trobar encertada; que envers els segons es tingui clemència, caritat (que no vol dir impunisme, és clar) és cosa bona i assenyada.

Per tant, entorn a la campanya actual nosaltres només podem dir els següents mots: justícia per a

tots; però caritat per als vençuts, especialment per a aquells qui, arrossegats pels dirigents, no saben a hores d'ara tot el mal que han fet, sempre que el sadisme amb què hagin actuat no els presenti com a enemics declarats de la societat i de la convivència entre homes.

Els problemes polítics. — Els problemes polítics, durant aquests dies, han restat en segon terme. Desplaçats uns Ministres cap a Astúries a fi de donar a aquells germans una sensació que el Govern comparteix la seva dolor i es preocupa de les seves necessitats; i desplaçat un altre Ministre cap a Catalunya a fi de cercar ací dades i orientacions per a resoldre el més justament possible el problema de casa nostra, Madrid ha estat quiet i sense trasbalsos i ni tan sols ha sentit massa comentaris polític. Davant el dolor general produït, sobretot, pels vandalismes desenrotllats al Nord d'Espanya, tot el país ha estat tranquil i fins haurien pogut ésser titllats d'avalotadors i poc afligits pel dolor aliè els qui durant aquests dies haguessin trasbalsat la tranquil·litat general amb comentaris o habilitats partidistes de mal gust.

Ara ens cal resoldre, però, les posicions excepcionals en què ens trobem, sobretot a Catalunya, i aviat el món polític tornarà a agitar-se de cara a les solucions que puguin emprar-se. Quan aquestes lletres arribin a poder del lector, els problemes de Catalunya probablement hauran estat endegats.

Es diu que el càrrec de President de la Generalitat serà encarnat per un Ministre del propi Govern de Madrid, cosa que resultaria de bon efecte ja que restaria allunyada tota solució partidista; que aquest Ministre, en funcions de President, nomenaria els Consellers derivats dels respectius partits polítics que hi volguessin entrar (exclosos, com és natural, els partits facciosos) i que l'Ajuntament de Barcelona fóra regit per una Comissió gestora tal i com s'ha fet amb el de Madrid. Més tard, quan les circumstàncies ho permetessin i l'ambient ciutadà es trobés més net i tranquil, serien convocades eleccions per al Parlament de Catalunya, i es normalitzaria d'un cop i per sempre la vida política de la nostra terra.

Sofrirà l'Estatut alguns retocs? Probablement, no. El Cap del Govern ha proclamat constantment la necessitat de respectar l'Estatut; però això no vol dir que, sense ésser alterat en les seves disposicions fonamentals, no sigui ajudat de lleis complementàries que vinguin a donar una major seguretat als

propis ciutadans de Catalunya a la vegada que una major garantia al propi Estat. De l'ordre públic se'n pot incautar el Govern de Madrid sense necessitat de modificar l'Estatut; a la justícia poden fer-s'hi retocs sense treure les atribucions de la Generalitat; i així poden ésser dictades mesures complementàries respecte a l'articulat de l'Estatut, tot i conservant les disposicions d'aquest.

També es tracta, segons es diu, del nomenament d'un Governador General o Cap polític, representant del Govern de l'Estat, a Catalunya. En cas de venir una mida semblant ¿fóra amb caràcter transitori o amb caràcter definitiu?

Deixant de banda tota altra consideració, el que podem afirmar d'una manera categòrica i ferma és que el desig general del país és un desig de tranquil·litat i de bon ordre, i que davant d'ell ningú no haurà de donar cap batalla formidable per retoc legal de més o de menys en l'articulat de les lleis. Hi ha qui, quan es prescindeix de la normalitat de les lleis, troba la millor solució de tots els afers, com ha passat ara amb molts propietaris afectats per la qüestió del camp.

Que retorni la pau; que la justícia constitueixi una garantia per a tots; que el treball sigui altre cop alguna cosa efectiva; que el desordre sigui deixat de banda; heus ací l'aspiració general de l'opinió després dels trontoll sofert, trontoll que ha durat tres anys i mig i que ja havia començat a ensorrar Catalunya. Tot el que sigui sortir-ne ens ha de semblar simpàtic i ben adient amb l'actual moment.

J. URIACH Y C.^{IA} S. A.

Bruch, 49 - Telèfon 12867 - BARCELONA

Queviures: Conserves, Vins, Licors, Xampanyes, Cafès, Tes, Herba Mate.

Perfumeria: BISUTERIA, VENTALLS, ARTICLES BANY.

Drogues: Productes Químics, Desinfectants, Esmalts, Pintures, Articles de neteja.

Fotografia - Cinematografia
Laboratori fotogràfic

SERVEI A DOMICILI

VALORS DE RENDA

Informació
(Sense compromís per al consultant)

Per escrit o personalment
De 9 a 11 matí i de 5 a 7 tarda

L. GOMIS Corredor de Canvi i
Borsa - Fontanella, 15

OBRA NOVA

La Missió Social de la Clerecia

PEL DOCTOR JOSEP RICART

Un volum de 342 pàgines

Preu: 5 pessetes

Aquesta obra és indispensable a tots els sacerdots i seglars que es dediquen a l'Acció Social

FOMENT DE PIETAT. Duran i Bas, 11. BARCELONA

APARICIÓ D'UNA EXCEL·LENT OBRA NARRATIVA

EUSTAQUI

Llegenda romana del temps de l'Imperi, contada per

JOAN PUNTÍ I COLLELL, Prev.

amb il·lustracions de JOAN G. JUNCEDA

L'autor d'aquesta, que ho és també de l'adaptació catalana de FABIOLA ens situa plenament dins una vida d'heroi, provada per Déu amb dissorts inimaginables de les quals triomfa esplendorament mantenint-se en la confiança absoluta en la divina Providència.

Interès apassionant de novel·la.

Emoció profunda i arrabassadora.

Alliçonador exemple de fortalesa.

Preu: 2,50

N.º 17 de la «Col·lecció o selles»

Bons costums catalans

I

La Castanyada

Original de M. B.

Il·lustrat per J. Vinyals

Artística presentació

Preu: 2,50 pessetes

Obras Completas del Dr. D. Jaime Balmes

Curso de Filosofía Elemental

LÓGICA Y ÉTICA

METAFÍSICA

HISTORIA DE LA FILOSOFÍA

3 vols. de 349, 424 i 300 pàgines respectivament

Preus: 5 pessetes cada vol. en rústega i 7 pessetes enquadernat amb tela i rètols or.

Es venen per separat.

Lliçons de Sintaxi Catalana

pel Secretari de l'Oficina Romànica P. JOSEP CALVERA

Dues lliçons setmanals, a la Biblioteca Balmes, una de teòrica el dijous de 7 1/2 a 8 1/2 del vespre una altra de pràctica els dissabtes, de 4 a 5 de la tarda, del 18 d'octubre fins el 1 de maig

El tema de les lliçons serà la sintaxi de les oracions compostes.

Matrícula general 20 ptes.

Socis de la Biblioteca Balmes i estudiants. 10 »

La matrícula es podrà fer efectiva durant tot el mes d'octubre.

Informació a **Duran i Bas 11, de 9 a 11 del matí**

PUBLICITAS

De venda en totes les bones
Farmàcies, a Ptes. 5'00 el flasc

Xarop PUIG

Quan la pluja flagella les finestres i la caiguda de les fulles ens confirma que l'hivern es troba ja entremig nostre, no podem permetre-li qu'ens enterri dins una poltrona com vells xacrosos. Existeix el XAROP PUIG, excel·lent preventiu per a BRONQUITIS, REFREDATS, TOS i totes les afeccions de les vies respiratòries, que són les més castigades durant l'estació d'hivern.

NO VACILI I COMPRI XAROP PUIG

Convè també tenir en compte que la

POMADA PUIG

completa l'acció del XAROP, perquè la seva fórmula conté els productes volàtils de més eficàcia per tractament extern.

Es ven per tot arreu

PENSIÓ CAMPI

Habitacions exteriors, Aigua corrent, Cambres de bany i dutxa. - Pensions - Servei a coberts.

Casa recomanada per als Rvds. Senyors Sacerdots, persones i famílies catòliques

Carrer Canuda, número 4, principal (junt a la Rambla)
Telèfon 22931 **BARCELONA**

CONSELL DE BON GERMÀ

Germà: no jugués a la Loteria; la millor rifa és l'estalvi. Però si un dia tens aquesta feblesa prova-ho a l'Estanc i Loteria del carrer de "Fernando", núm. 32 (ara Fivaller) i qui sap... Trobaràs també tabacs, segells, timbres de totes classes i preus — No et descuidis del bitllet de Nadal.

ATENES A. G. — Escorial, 135-147. — Tel. 73372. — Barcelona

FRANQUEO
CONCERTADO

CATLUNYA SOCIAL
Carrer del Pi, 12, 1.er
BARCELONA